Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B** **EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/6/EY,**

annettu 28 päivänä tammikuuta 2003,

sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö)

(EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/26/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008	L 81	42	20.3.2008

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/6/EY,

annettu 28 päivänä tammikuuta 2003,

sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ([1]),

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([2]),

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ([3]),

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ([4]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Todelliset rahoituspalvelujen yhtenäismarkkinat ovat ratkaisevan tärkeät yhteisön taloudelliselle kasvulle ja työpaikkojen luomiselle.

(2) Yhdentyneet ja tehokkaat rahoitusmarkkinat edellyttävät että markkinat ovat luotettavat. Arvopaperimarkkinoiden häiriötön toiminta ja yleinen luottamus markkinoihin ovat taloudellisen kasvun ja vaurauden ennakkoehtoja. Markkinoiden väärinkäyttö vahingoittaa rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta ja yleistä luottamusta arvopapereihin ja johdannaisiin.

(3) Toukokuun 11 päivänä 1999 annetussa komission tiedonannossa ”Rahoitusmarkkinoiden puitteiden toteuttaminen: toimintasuunnitelma” nimetään joukko toimia, jotka ovat tarpeen rahoituspalvelujen yhtenäismarkkinoiden toteuttamiseksi. Lissabonissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti huhtikuussa 2000 panemaan kyseisen toimintasuunnitelman täytäntöön vuoteen 2005 mennessä. Toimintasuunnitelmassa korostetaan tarvetta laatia direktiivi markkinoiden manipuloinnin estämiseksi.

(4) Kokouksessaan 17 päivänä heinäkuuta 2000 neuvosto asetti viisaiden miesten komitean käsittelemään Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelyä. Loppuraportissaan viisaiden miesten komitea ehdotti uutta lainsäädäntötekniikkaa, joka perustuisi nelitasoiseen lähestymistapaan eli yleisperiaatteisiin, täytäntöönpanotoimenpiteisiin, yhteistyöhön ja säännösten noudattamisen valvontaan. Taso 1, direktiivi, rajoittuisi laajoihin ”yleisperiaatteisiin”, ja taso 2 sisältäisi tekniset täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka komissio toteuttaisi komitean avustuksella.

(5) Tukholmassa maaliskuussa 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kannatti päätöslauselmassaan viisaiden miesten komitean loppuraporttia ja ehdotettua nelitasoista lähestymistapaa, jolla yhteisön arvopaperilainsäädännön sääntelyprosessista tehtäisiin tehokkaampi ja avoimempi.

(6) Euroopan parlamentin lainsäädännön täytäntöönpanosta rahoituspalvelujen alalla 5 päivänä helmikuuta 2002 antamassa päätöslauselmassa tuettiin myös viisasten komitean raporttia komission samana päivänä parlamentissa antaman virallisen julkilausuman

([1]) EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 265.
([2]) EYVL C 80, 3.4.2002, s. 61.
([3]) EYVL C 24, 26.1.2002, s. 8.
([4]) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. maaliskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 19. heinäkuuta 2002 (EYVL C 228 E, 25.9.2002, s. 19), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 24. lokakuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

▼B

ja sisämarkkina-asioista vastaavan komission jäsenen 2 päivänä lokakuuta 2001 talous- ja raha-asioiden valiokunnan puheenjohtajalle lähettämän kirjeen perusteella, joka koski Euroopan parlamentin roolin turvaamista tässä prosessissa.

(7) Tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ([1]) mukaisesti.

(8) Tukholmassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston mukaan tason 2 täytäntöönpanotoimenpiteitä olisi käytettävä useammin sen varmistamiseksi, että tekniset säännökset voidaan pitää markkinoiden ja valvonnan kehityksen tasalla, ja tasoa 2 koskevan työskentelyn kaikkia vaiheita varten olisi asetettava määräajat.

(9) Euroopan parlamentille olisi annettava täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevan ehdotuksen antamisen jälkeen kolmen kuukauden määräaika ehdotuksen käsittelemistä ja lausuntonsa antamista varten. Kiireellisissä ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tätä aikaa voidaan kuitenkin lyhentää. Jos parlamentti antaa tämän määräajan kuluessa päätöslauselman, komission olisi tarkistettava ehdotustaan.

(10) Rahoituksen ja tekniikan uusi kehitys lisää yllykkeitä, keinoja ja mahdollisuuksia markkinoiden manipulointiin: uusien tuotteiden, uuden tekniikan, rajat ylittävän toiminnan kasvun ja Internetin kautta.

(11) Nykyinen yhteisön lainsäädäntö markkinoiden luotettavuuden suojelemiseksi on epätäydellinen. Lakisääteiset vaatimukset vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen, minkä vuoksi talouden toimijat ovat usein epävarmoja käsitteistä, määritelmistä ja soveltamisesta. Joissain jäsenvaltioissa ei ole hintamanipulointiin eikä harhaanjohtavien tietojen levittämiseen liittyvää lainsäädäntöä.

(12) Markkinoiden väärinkäyttö muodostuu sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista. Sisäpiirikauppoja koskevan lainsäädännön tavoite on sama kuin markkinoiden manipulointia koskevan lainsäädännön: varmistaa yhteisön rahoitusmarkkinoiden luotettavuus ja lujittaa sijoittajien luottamusta kyseisiin markkinoihin. Tämän vuoksi on suositeltavaa antaa yhdistetyt säännöt, joilla puututaan sekä sisäpiirikauppoihin että markkinoiden manipulointiin. Yhdellä direktiivillä varmistetaan, että vastuunjakoa, soveltamista ja yhteistyötä koskevat puitteet ovat samat kaikkialla yhteisössä.

(13) Sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annettu neuvoston direktiivi 89/592/ETY annettiin yli vuosikymmen sitten ([2]). Koska rahoitusmarkkinat ja yhteisön lainsäädäntö ovat muuttuneet tämän jälkeen, direktiivi olisi nyt korvattava, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus markkinoiden manipuloinnin estämistä koskevan lainsäädännön kanssa. Uusi direktiivi on tarpeen myös, jotta estetään yhteisön lainsäädännön aukot, joita voitaisiin käyttää laittomaan menettelyyn ja jotka vähentäisivät yleistä luottamusta ja näin ollen heikentäisivät markkinoiden häiriötöntä toimintaa.

(14) Tällä direktiivillä vastataan 11 päivänä syyskuuta 2001 tapahtuneiden terroritekojen vuoksi jäsenvaltioiden ilmaisemaan huoleen siitä, miten terroritoiminnan rahoittamista voidaan torjua.

(15) Sisäpiirikaupat ja markkinoiden manipulointi estävät markkinoiden täydellisen ja asianmukaisen läpinäkyvyyden, joka on ennakkoehto kaikkien talouden toimijoiden kaupankäynnille yhdentyneillä rahoitusmarkkinoilla.

([1]) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.
([2]) EYVL L 334, 18.11.1989, s. 30.

▼B

(16) Sisäpiiritietoa on julkistamaton ja luonteeltaan täsmällinen tieto, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijaan tai yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen. Tietoa, jolla voisi olla huomattava vaikutus säänneltyjen markkinoiden hintojen kehitykseen ja muodostumiseen, voidaan pitää tietona, joka epäsuorasti liittyy yhteen tai useampaan rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijaan tai yhteen tai useampaan niihin liittyvään rahoitusjohdannaiseen.

(17) Sisäpiirikauppojen osalta on otettava huomioon tapaukset, joissa sisäpiiritiedon lähteenä ei ole ammatti tai tehtävä vaan rikollinen toiminta, jonka valmistelulla tai täytäntöönpanolla voisi olla huomattava vaikutus yhden tai useamman rahoitusvälineen hintoihin tai säänneltyjen markkinoiden hintojen muodostumiseen.

(18) Sisäpiiritiedon käyttö voi olla rahoitusvälineiden hankkimista tai luovuttamista, vaikka kyseinen taho tietää tai sen olisi pitänyt tietää, että hallussa oleva tieto on sisäpiiritietoa. Tältä osin toimivaltaisten viranomaisten olisi harkittava, mitä kyseisissä olosuhteissa tavallinen ja järkevä henkilö tietäisi tai mitä hänen olisi pitänyt tietää. Sellaisen sisäpiiritiedon käyttämisenä ei sinänsä tulisi pitää pelkästään sitä, että sisäpiiritietoa hallussaan pitävät markkinatakaajat, vastapuolina toimimaan oikeutetut tahot tai henkilöt, joilla on lupa toteuttaa toimeksiantoja kolmansien lukuun, kahden ensin mainitun osalta, ainoastaan harjoittavat laillista rahoitusvälineiden myynti- tai ostotoimintaansa, tai viimeksi mainitun osalta, toteuttavat toimeksiannon moitteettomasti.

(19) Jäsenvaltioiden olisi puututtava sisäpiirikauppaa koskevaan ”front-running”-käytäntöön, mukaan lukien hyödykejohdannaisten sisäpiirikaupan ”front-running” -käytäntö, jos se on tässä direktiivissä olevien määritelmien mukaan markkinoiden väärinkäyttöä.

(20) Henkilö, joka ryhtyy sellaiseen liiketoimeen tai antaa sellaisen kauppaa koskevan toimeksiannon, joka on perustana markkinoiden manipuloinnille, voi pystyä osoittamaan, että hänen perusteensa ryhtyä tällaiseen liiketoimeen tai antaa tällainen kauppaa koskeva toimeksianto ovat oikeutettuja ja että liiketoimi tai toimeksianto on kyseisillä säännellyillä markkinoilla hyväksyttyjen käytäntöjen mukainen. Silti voitaisiin määrätä seuraamus, jos toimivaltainen viranomainen osoittaa, että tähän liiketoimeen tai toimeksiantoon on toinen, oikeudeton peruste.

(21) Toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa ohjeistusta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, esimerkiksi sisäpiiritiedon määrittelemisestä hyödykejohdannaisten osalta ja markkinoiden manipuloinnin määritelmään liittyvien hyväksyttyjen markkinakäytäntöjen määritelmän soveltamisen osalta. Kyseisen ohjeistuksen olisi oltava direktiivin säännösten ja komitologiamenettelyn mukaisesti säädettyjen täytäntöönpanotoimien mukainen.

(22) Jäsenvaltioiden olisi voitava valita parhaiten soveltuva tapa säännöttää niitä eri henkilöitä, jotka tuottavat tai levittävät rahoitusvälineitä tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijoita koskevaa tutkimustietoa tai tuottavat tai jakavat muuta sijoitusstrategioiden suosittamiseen tai ehdottamiseen liittyvää tietoa, mukaan lukien asianmukaiset itsesääntelyjärjestelmät, ja valittu tapa on ilmoitettava komissiolle.

(23) Sisäpiiritietojen ilmoittamisessa Internet-sivuilla tapahtuvan julkaisemisen kautta olisi noudatettava henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin koskevia sääntöjä, sellaisina kuin niistä on säädetty yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY ([1]).

([1]) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

▼B

(24) Tietojen viivytyksetön ja tasapuolinen julkistaminen vahvistaa markkinoiden luotettavuutta. Jos sitä vastoin liikkeeseenlaskijat ilmaisevat tietoja valikoivasti, se voi johtaa siihen, että sijoittajien luottamus rahoitusmarkkinoiden luotettavuuteen heikkenee. Ammattimaisten talouden toimijoiden on edistettävä markkinoiden luotettavuutta eri keinoin. Näihin toimiin voisivat kuulua esimerkiksi harmaiden listojen (”grey lists”) laatiminen, kaupankäynnin salliminen tietyille henkilöstöryhmille tiettynä ajanjaksona (”window trading”), sisäisten menettelysääntöjen soveltaminen ja kiinanmuurien (”Chinese walls”) perustaminen. Tällaisilla ehkäisevillä toimilla voidaan myötävaikuttaa markkinoiden väärinkäytön estämiseen ainoastaan, jos ne pannaan täytäntöön päättäväisesti ja jos niitä valvotaan moitteettomasti. Asianmukainen täytäntöönpanon valvonta edellyttäisi esimerkiksi valvontahenkilöiden nimittämistä asianosaisiin tahoihin ja riippumattomien tarkastajien suorittamia säännöllisiä tarkastuksia.

(25) Nykyaikaisten tiedotusmenetelmien avulla rahoitusalan ammattilaisilla ja yksittäisillä sijoittajilla on tasapuolisemmat mahdollisuudet saada rahoitusalan tietoja, mutta ne myös lisäävät väärien tai harhaanjohtavien tietojen levittämisen vaaraa.

(26) Liikkeeseenlaskijan johtohenkilöiden ja tarvittaessa näiden lähipiiriin kuuluvien henkilöiden liiketoimien avoimuuden lisäämisellä on markkinoiden väärinkäyttöä ennalta ehkäisevä vaikutus. Kyseisten liiketoimien julkistaminen ainakin yksittäin voi olla myös arvokas tietolähde investoijille.

(27) Markkinoiden toimijoiden olisi edistettävä markkinoiden väärinkäytön estämistä ja toteutettava rakenteellisia toimenpiteitä markkinoiden manipulointikäytäntöjen estämiseksi ja havaitsemiseksi. Näihin toimenpiteisiin voi kuulua vaatimuksia liiketoimien avoimuudesta, hintasääntelysopimusten täydellisestä julkisuudesta, tasapuolisesta tarjousten täsmäysjärjestelmästä, epätyypillisten tarjousten tehokkaan valvontajärjestelmän käyttöönotosta, riittävän vankkojen viitehintojen määräämisjärjestelmästä rahoitusvälineitä varten sekä liiketoimen keskeyttämiseen liittyvien sääntöjen selkeydestä.

(28) Jäsenvaltioiden on tulkittava tätä direktiiviä ja pantava se täytäntöön tehokasta sääntelyä koskevien vaatimusten mukaisesti suojellakseen äänioikeuden yhtiössä antavien (tai oikeuksien käytön tai vaihdon kautta tällaisen äänioikeuden antavien) siirtokelpoisten arvopapereiden haltijoiden etuja, kun yhtiöstä on tehty julkinen ostotarjous tai kun on esitetty muu yhtiöön kohdistuva määräysvallan muutosta koskeva ehdotus. Tämä direktiivi ei millään tavoin estä jäsenvaltiota ottamasta käyttöön tai toteuttamasta sellaisia toimenpiteitä, joita se pitää näihin tarkoituksiin soveltuvina.

(29) Toista yhtiötä koskeviin sisäpiiritietoihin pääsemistä ja tämän tiedon käyttämistä julkisten ostotarjousten yhteydessä määräysvallan hankkimiseksi kyseisessä yhtiössä tai sulauttamista koskevan ehdotuksen tekemiseksi ei tulisi pitää sisäpiirikauppana.

(30) Koska rahoitusvälineiden hankinta tai luovutus välttämättä edellyttää tällaiseen liiketoimeen ryhtyvältä etukäteen tehtyä hankinta- tai luovutuspäätöstä, kyseisen hankinnan tai luovutuksen toteuttamista ei pitäisi sinänsä pitää sisäpiiritiedon käyttämisenä.

(31) Julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella tehtyjä tutkimuksia ja arvioita ei pitäisi pitää sisäpiiritietona, minkä vuoksi tällaisten arvioiden perusteella toteutettuja liiketoimiakaan ei pitäisi pitää tässä direktiivissä tarkoitettuina sisäpiirikauppoina.

(32) Jäsenvaltioiden, Euroopan keskuspankkijärjestelmän, kansallisten keskuspankkien ja tähän tehtävään virallisesti määrättyjen muiden elinten tai niiden puolesta toimivien henkilöiden toimintaa rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan tai julkisen velan hoitamiseksi ei pitäisi rajoittaa.

▼B

(33) Rahoitusvälineiden vakauttaminen tai kaupankäynti omilla osakkeilla takaisinosto-ohjelmien mukaisesti voi joissain tilanteissa olla taloudellisista syistä oikeutettua, eikä sitä sen vuoksi tulisi sellaisenaan pitää markkinoiden väärinkäyttönä. Käytännön ohjeiden antamiseksi olisi luotava yhteiset normit.

(34) Rahoitusmarkkinoiden alan laajentuminen, nopeat muutokset ja uudet tuotteet ja uusi kehitys edellyttävät tämän direktiivin laaja-alaista soveltamista rahoitusvälineisiin ja niihin liittyvään tekniikkaan yhteisön rahoitusmarkkinoiden luotettavuuden takaamiseksi.

(35) Yhtäläisten toimintaedellytysten luominen yhteisön rahoitusmarkkinoilla edellyttää direktiivin soveltamisalaan kuuluvien säännösten maantieteellisesti laajaa soveltamista. Sellaisten johdannaisinstrumenttien osalta, joita ei ole otettu viralliselle listalle mutta jotka kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan, kullakin jäsenvaltiolla pitäisi olla toimivalta määrätä seuraamuksia sellaisia johdannaisen kohteena olevia rahoitusvälineitä koskevista liiketoimista sen omalla alueella tai sen ulkopuolella, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi sen alueella olevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla tai joista on tehty sellaisilla säännellyillä markkinoilla viralliselle listalle ottamista koskeva hakemus. Kullakin jäsenvaltiolla on myös oltava valtuudet määrätä seuraamuksia alueellaan toteutetuista liiketoimista, jotka liittyvät jäsenvaltiossa sijaitsevilla säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuihin, johdannaisen kohteena oleviin rahoitusvälineisiin tai joita koskeva pyyntö kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta tällaisilla säännellyillä markkinoilla on esitetty.

(36) Se, että jäsenvaltioissa on erilaisia ja eri vastuualueita hoitavia toimivaltaisia viranomaisia, saattaa aiheuttaa sekaannusta talouden toimijoiden piirissä. Jokaisessa jäsenvaltiossa olisi nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen, joka ottaisi kantaakseen ainakin lopullisen vastuun tämän direktiivin mukaisesti annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta sekä kansainvälisestä yhteistyöstä. Tämä viranomainen olisi luonteeltaan hallinnollinen, mikä takaa riippumattomuuden talouden toimijoista ja estää eturistiriidat. Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen rahoitus. Tällä viranomaisella olisi oltava asianmukaiset kuulemisjärjestelyt kansalliseen lainsäädäntöön mahdollisesti tehtäviä muutoksia varten, kuten neuvoa-antava komitea, joka koostuu liikkeeseenlaskijoiden, rahoituspalvelujen tarjoajien sekä kuluttajien edustajista, jotta se olisi tietoinen näiden näkemyksistä ja huolenaiheista.

(37) Kussakin jäsenvaltiossa toimivaltaisen viranomaisen käytössä oleva yhteisesti sovittu tehokkaiden keinojen ja valtuuksien vähimmäisvälineistö takaa valvonnan tehokkuuden. Markkinoilla toimivien yritysten ja kaikkien talouden toimijoiden olisi osaltaan omalla tasollaan edistettävä markkinoiden luotettavuutta. Tässä mielessä se, että nimetään markkinoiden väärinkäytösasioita varten yksi ainoa toimivaltainen viranomainen, ei sulje pois yhteistoimintayhteyksiä viranomaisen ja markkinoilla toimivien yritysten välillä tai sitä, että viranomainen omalla vastuullaan antaa markkinoilla toimiville yrityksille tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten noudattamisen tehokkaan valvonnan takaamiseksi.

(38) Sen varmistamiseksi, että yhteisön puitteet markkinoiden väärinkäytön torjumiseksi ovat riittävät, tässä direktiivissä säädettyjen kieltojen tai vaatimusten rikkominen on viipymättä saatava selville, ja siitä on määrättävä seuraamukset. Tämän vuoksi seuraamusten olisi oltava riittävän varoittavia ja oikeassa suhteessa rikkomuksen vakavuuteen ja saavutettuun hyötyyn, ja niitä olisi sovellettava yhdenmukaisella tavalla.

▼B

(39) Määriteltäessä hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia jäsenvaltioiden olisi pidettävä mielessä, että niiden säännösten on oltava tietyssä määrin yhdenmukaisia eri jäsenvaltioissa.

(40) Rajat ylittävän toiminnan lisääntyminen edellyttää parempaa yhteistyötä ja kattavaa säännöstöä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tietojenvaihtoa varten. Valvonnan ja tutkintavaltuuksien organisointi kussakin jäsenvaltiossa ei saisi estää toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä.

(41) Koska suunnitellun toiminnan tavoitetta eli sisäpiirikauppoina ja markkinoiden manipulointina tapahtuvan markkinoiden väärinkäytön estämistä ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan suunniteltujen toimenpiteiden laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(42) Tekninen opastus ja täytäntöönpanotoimenpiteet voivat ajoittain olla tarpeen tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen osalta rahoitusmarkkinoilla tapahtuvan uuden kehityksen ottamiseksi huomioon. Komissiolle olisi annettava valtuudet hyväksyä täytäntöönpanotoimenpiteitä, edellyttäen että niillä tässä direktiivissä määritettyjen periaatteiden mukaisesti ei muuteta tämän direktiivin ja komission säädösten olennaisia osia, komission kuultua komission päätöksellä 2001/528/EY ([1]) perustettua Euroopan arvopaperikomiteaa.

(43) Komission olisi tämän direktiivin mukaisesti täytäntöönpanovaltuuksiaan käyttäessään noudatettava seuraavia periaatteita:

— on säilytettävä sijoittajien luottamus rahoitusmarkkinoihin edistämällä rahoitusmarkkinoiden avoimuutta,

— sijoittajille on tarjottava laaja kirjo kilpailevia sijoituskohteita ja niiden olosuhteita varten räätälöity julkistamisen ja suojelun taso,

— on varmistettava, että riippumattomat sääntelyviranomaiset soveltavat sääntöjä johdonmukaisesti, erityisesti talousrikollisuuden torjumiseksi,

— on toimittava erittäin avoimesti ja kuultava kaikkia markkinoihin osallistujia sekä Euroopan parlamenttia ja neuvostoa,

— on rohkaistava innovaatioihin rahoitusmarkkinoilla, jotta taataan niiden dynaamisuus ja tehokkuus,

— on varmistettava markkinoiden eheys rahoitusta koskevia innovaatioita tiiviisti seuraamalla ja niihin reagoimalla,

— on vähennettävä pääoman kustannuksia ja parannettava sen saatavuutta,

— on saatettava tasapainoon markkinoihin osallistujille (pk-yritykset ja piensijoittajat mukaan luettuina) aiheutuvat kustannukset ja hyöty kaikissa täytäntöönpanotoimenpiteissä,

— on edistettävä EU:n rahoitusmarkkinoiden kansainvälistä kilpailukykyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hyvin tarpeellista kansainvälisen yhteistyön laajentamista,

— on taattava yhtäläiset ehdot kaikille markkinaosapuolille vahvistamalla EU-säännöksiä aina tarvittaessa,

— on kunnioitettava kansallisten markkinoiden välisiä eroja silloin, kun ne eivät haittaa yhtenäismarkkinoiden yhtenäisyyttä,

([1]) EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45.

▼B

— on varmistettava yhdenmukaisuus muun tätä alaa koskevan EU:n lainsäädännön kanssa, koska tiedon epätasapainoisuus ja avoimuuden puute saattavat vaarantaa markkinoiden toiminnan ja ennen kaikkea aiheuttaa vahinkoa kuluttajille ja piensijoittajille.

(44) Tämä direktiivi ei loukkaa perusoikeuksia ja noudattaa erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja etenkin sen 11 artiklassa ja Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksen 10 artiklassa tunnustettuja periaatteita. Tässä suhteessa tämä direktiivi ei millään tavoin estä jäsenvaltioita soveltamasta niitä valtiosääntöönsä sisältyviä säännöksiä, jotka koskevat painovapautta ja tiedotusvälineiden ilmaisuvapautta,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1) ”sisäpiiritiedolla” luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

   Hyödykejohdannaisten osalta ”sisäpiiritiedolla” tarkoitetaan julkistamatonta luonteeltaan täsmällistä tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tällaiseen johdannaiseen ja jota niiden markkinoiden käyttäjät, joilla näillä johdannaisilla käydään kauppaa, odottaisivat saavansa kyseisten markkinoiden hyväksyttyjen markkinatapojen mukaisesti.

   Niiden henkilöiden osalta, joiden tehtävänä on rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttaminen, ”sisäpiiritiedolla” tarkoitetaan myös asiakkaan antamaa ja asiakkaalle toteutettavana olevaa toimeksiantoa koskevaa luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

2) ”markkinoiden manipuloinnilla”

   a) sellaisia liiketoimia tai kauppaa koskevia toimeksiantoja:

      — jotka antavat tai todennäköisesti antaisivat vääriä tai harhaanjohtavia viestejä rahoitusvälineiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta, taikka

      — joilla yksi tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa yhden tai useamman rahoitusvälineen hinnan epätavalliselle tai keinotekoiselle tasolle,

      jollei liiketoimien toteuttaja tai toimeksiantojen antaja osoita, että hänen perusteensa tehdä kyseisiä liiketoimia tai toimeksiantoja on oikeutettu ja että liiketoimet ja toimeksiannot ovat kyseisten säänneltyjen markkinoiden hyväksyttyjen markkinatapojen mukaisia;

   b) sellaisia liiketoimia tai kauppaa koskevia toimeksiantoja, joissa käytetään kuvitteellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä;

   c) tiedon levittämistä tiedotusvälineissä, mukaan lukien Internet, tai muulla tavoin, joka antaa tai saattaa antaa vääriä tai harhaanjohtavia viestejä rahoitusvälineistä mukaan lukien huhujen ja väärien tai harhaanjohtavien uutisten levittäminen, kun tiedon levittäjä tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että tieto oli väärä tai harhaanjohtava. Journalistien osalta, silloin kun he toimivat ammattiteh-

▼B

tävissä, tällaisen tiedonlevityksen arvioinnissa on otettava huomioon heidän ammattikuntansa säännöt, jolleivät kyseiset henkilöt saa joko suoraan tai epäsuorasti etua tai hyötyä kyseessä olevan tiedon levittämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 11 artiklan soveltamista.

Edellä a, b ja c alakohdassa mainitusta perusmääritelmästä on johdettu erityisesti seuraavat esimerkit:

— yhden tai useamman yhteistyössä toimivan henkilön toimia määräävän asemansa varmistamiseksi rahoitusvälineiden tarjonnassa tai kysynnässä siten, että se suoraan tai välillisesti johtaa osto- tai myyntihintojen tai muiden, kohtuuttomien kaupankäynninehtojen määräytymiseen,

— markkinoiden sulkeutuessa tapahtuvaa rahoitusvälineiden ostamista tai myymistä siten, että johdetaan harhaan sijoittajia, jotka toimivat kyseisen hinnan perusteella,

— tilapäistä tai säännöllistä (perinteisten tai sähköisten) tiedotusvälineiden hyödyntämistä antamalla lausuntoja rahoitusvälineestä (tai epäsuorasti sen liikkeeseenlaskijasta) sen jälkeen, kun on tehty tätä rahoitusvälinettä koskevia osto- tai myyntisitoumuksia, ja tämän rahoitusvälineen hintaa koskevien lausuntojen vaikutuksesta hyötymistä, ilman että tästä eturistiriidasta on samalla asianmukaisesti ja tehokkaasti ilmoitettu yleisölle.

Markkinoiden manipuloinnin määritelmiä on jatkossa muutettava ja laajennettava siten, että se kattaa myös uudet markkinoiden manipuloinnin tunnusmerkit täyttävät käyttäytymismallit;

3) ”rahoitusvälineellä”:

— sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/22/ETY ([1]) määriteltyjä arvopapereita,

— osuuksia yhteissijoitusyrityksissä,

— rahamarkkinavälineitä,

— rahoitusfutuurisopimuksia, mukaan lukien vastaavat käteisselvitysinstrumentit,

— korkotermiinejä,

— koron-, valuutan- tai osakkeiden vaihtosopimuksia,

— mainittuihin ryhmiin kuuluvien instrumenttien, mukaan lukien vastaavat käteisselvitysinstrumentit, hankkimista tai niiden luovuttamista koskevia optioita. Tähän ryhmään kuuluvat erityisesti valuutta- ja korko-optiot,

— hyödykejohdannaisia,

— kaikkia muita välineitä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla säännellyillä markkinoilla tai joista on esitetty pyyntö kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta kyseisillä markkinoilla;

4) ”säännellyillä markkinoilla” direktiivin 93/22/ETY 1 artiklan 13 kohdassa määriteltyjä markkinoita;

▼M1

5) ”hyväksytyillä markkinatavoilla” käytäntöjä, joita voidaan kohtuudella olettaa olevan yksillä tai useammilla rahoitusmarkkinoilla ja jotka toimivaltainen viranomainen hyväksyy komission 17 artiklan

([1]) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).

▼M1

2 a kohdassa säädettyä valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen hyväksymien suuntaviivojen mukaisesti;

▼B

6) ”henkilöllä” luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä;

7) ”toimivaltaisella viranomaisella” 11 artiklan mukaisesti nimettyä toimivaltaista viranomaista;

Jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden kehitys ja varmistaa direktiivin yhdenmukainen soveltaminen yhteisössä, komissio hyväksyy ►M1 ———— ◄ tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa koskevat täytäntöönpanotoimet. ►M1 Nämä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 17 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen. ◄

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä toisessa alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttämästä kyseistä tietoa hankkimalla tai luovuttamalla tai yrittämällä hankkia tai luovuttaa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, joita kyseinen tieto koskee.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan kaikkiin henkilöihin, joilla on hallussaan kyseinen tieto:

a) liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden perusteella; tai

b) liikkeeseenlaskijan pääomaan osallisuutensa perusteella; tai

c) työhönsä, ammattiinsa tai tehtäviinsä liittyvän tiedonsaantimahdollisuuden perusteella; taikka

d) rikollisen toiminnan kautta hankittuna.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu henkilö on oikeushenkilö, kyseisessä kohdassa säädetty kielto koskee myös niitä luonnollisia henkilöitä, jotka osallistuvat päätökseen toteuttaa kyseinen kauppa kyseisen oikeushenkilön lukuun.

3. Tätä artiklaa ei sovelleta liiketoimiin, jotka on tehty erääntyneen rahoitusvälineiden hankinta- tai luovutusvelvoitteen täyttämiseksi, kun tämä velvoite johtuu sopimuksesta, joka tehtiin ennen kuin asianomaisella oli sisäpiiritietoa hallussaan.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on kiellettävä 2 artiklassa säädetyssä kiellossa tarkoitettuja henkilöitä:

a) ilmaisemasta kyseistä sisäpiiritietoa toiselle henkilölle, jollei tämä tapahdu osana kyseisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista;

b) sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta toiselle sellaisten rahoitusvälineiden hankkimista tai luovuttamista tai houkuttelemasta tätä hankkimaan tai luovuttamaan sellaisia rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy.

4 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että 2 ja 3 artikla koskevat myös muita kuin kyseisissä artikloissa tarkoitettuja henkilöitä, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa, jos kyseinen henkilö tietää tai hänen olisi pitänyt tietää tiedon olevan sisäpiiritietoa.

▼B

5 artikla

Jäsenvaltioiden on kiellettävä ketään manipuloimasta markkinoita.

6 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijat julkistavat kyseisiä liikkeeseenlaskijoita välittömästi koskevan sisäpiiritiedon mahdollisimman nopeasti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liikkeeseenlaskijat ilmoittavat Internet-sivuillaan riittävän pitkään kaikki sisäpiiritiedot, jotka niiden on julkistettava, sanotun kuitenkaan rajoittamatta edellisen alakohdan säännösten noudattamiseksi mahdollisesti toteutettavia toimenpiteitä.

2. Liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä 1 kohdassa tarkoitetun sisäpiiritiedon julkistamista ollakseen vaarantamatta oikeutettuja etujaan, jos tiedon julkistamatta jättäminen ei todennäköisesti johda yleisöä harhaan ja liikkeeseenlaskija pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luottamuksellisena. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että liikkeeseenlaskijan on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle päätöksestä lykätä sisäpiiritiedon julkistamista.

3. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että aina, kun liikkeeseenlaskija tai sen puolesta tai lukuun toimiva henkilö ilmaisee sisäpiiritiedon sivulliselle osana tavanomaisen työnsä, ammattinsa tai tehtäviensä suorittamista 3 artiklan a alakohdan mukaisesti, sen on myös julkistettava kyseinen tieto täydellisesti ja tehokkaasti; samanaikaisesti, jos ilmaiseminen on tarkoituksellista, viipymättä, jos ilmaiseminen on tahatonta.

Ensimmäisen alakohdan säännöksiä ei sovelleta, jos tiedon saavaa henkilöä koskee luottamuksellisen tiedon salassapitovelvollisuus, riippumatta siitä, perustuuko tämä velvoite lakiin, sääntöihin, yhtiöjärjestykseen vai sopimukseen.

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että liikkeeseenlaskijat ja niiden puolesta tai lukuun toimivat henkilöt laativat luettelon henkilöistä, jotka työskentelevät niille joko työsopimuksen perusteella tai muuten ja jotka voivat saada sisäpiiritietoja. Liikkeeseenlaskijat ja niiden puolesta tai lukuun toimivat henkilöt päivittävät kyseisen luettelon säännöllisesti ja toimittavat sen toimivaltaiselle viranomaiselle aina tämän sitä pyytäessä.

4. Liikkeeseenlaskijoiden johtohenkilöiden ja tarvittaessa näiden lähipiiriin kuuluvien henkilöiden on ainakin ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki omaan lukuunsa tekemänsä liiketoimet, jotka koskevat kyseisen liikkeeseenlaskijan osakkeita tai niihin liittyviä rahoitusjohdannaisia tai muita rahoitusvälineitä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisiä liiketoimia koskevat tiedot ovat helposti ja mahdollisimman nopeasti kaikkien saatavilla ainakin yksittäin.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että on olemassa asianmukainen sääntely, jonka mukaan henkilöt, jotka tuottavat tai levittävät rahoitusvälineitä tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijoita koskevaa tutkimustietoa tai tuottavat tai jakavat muuta sijoitusstrategioiden suosittamiseen tai ehdottamiseen liittyvää tietoa, joka on tarkoitettu jakelukanaville tai yleisölle, pyrkivät kohtuudella varmistamaan, että tieto esitetään asianmukaisesti, ja ilmoittavat kyseisen tiedon kohteena oleviin rahoitusvälineisiin liittyvät etunsa tai eturistiriidat. Nämä säännöt on ilmoitettava komissiolle.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden toimijat toteuttavat rakenteellisia toimenpiteitä markkinoiden manipulointikäytäntöjen estämiseksi ja havaitsemiseksi.

7. Toimivaltainen viranomainen voi 1—5 kohdan noudattamisen varmistamiseksi toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että yleisölle on tiedotettu asianmukaisesti.

▼B

8. Julkisten elinten, jotka levittävät sellaisia tilastoja, joilla voi olla huomattava vaikutus rahoitusmarkkinoihin, on levitettävä tilastoja oikeudenmukaisella ja avoimella tavalla.

9. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että henkilö, joka ammattinsa puolesta järjestää liiketoimia rahoitusvälineillä, ilmoittaa viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle, jos hänellä on aihetta epäillä, että liiketoimi saattaa olla sisäpiiririkkomus tai markkinoiden manipulointia.

10. Jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden tekninen kehitys ja varmistaa direktiivin yhtenäinen soveltaminen, komissio hyväksyy ►M1 ——————— ◄ seuraavia seikkoja koskevia täytäntöönpanotoimia:

— 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritiedon asianmukaista julkistamista koskevat tekniset yksityiskohtaiset säännöt,

— 2 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevat tekniset yksityiskohtaiset säännöt,

— tekniset yksityiskohtaiset säännöt 2 kohdan toisen virkkeen täytäntöönpanoa koskevan yhteisen lähestymistavan puolesta,

— edellytykset, joiden mukaan liikkeeseenlaskijat tai niiden puolesta toimivat tahot laativat 3 kohdassa tarkoitetun luettelon henkilöistä, jotka työskentelevät niille ja jotka voivat saada sisäpiiritietoja, ja tämän luettelon ajantasaistamista koskevat edellytykset,

— henkilöryhmät, joita 4 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus koskee, sekä ilmoitukseen velvoittavan liiketoimen ominaisuudet ja koko sekä tekniset säännöt, joita noudatetaan annettaessa ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselle,

— 5 kohdassa tarkoitetun tutkimustiedon ja sijoitusstrategioiden suosittamiseen liittyvän muun tiedon asianmukaista esittämistä ja erityisten etujen tai eturistiriitojen ilmoittamista koskevat tekniset säännöt erikseen 5 kohdassa tarkoitettujen eri henkilöryhmien osalta. Tällaisissa säännöissä on otettava huomioon toimittajan ammattia ohjaavat säännöt, itsesääntely mukaan lukien,

— tekniset säännöt, joiden mukaan 9 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden on annettava ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselle.

▼M1

Nämä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 17 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

▼B

7 artikla

Tätä direktiiviä ei sovelleta jäsenvaltion, Euroopan keskuspankkijärjestelmän, kansallisen keskuspankin tai tähän tehtävään virallisesti määrätyn muun toimielimen taikka niiden puolesta ja lukuun toimivan henkilön suorittamiin liiketoimiin, rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan toteuttamiseksi tai julkisen velan hoitamista koskevan politiikan puitteissa. Jäsenvaltiot voivat ulottaa tämän poikkeuksen koskemaan osavaltioitaan tai vastaavia paikallisviranomaisia, kun kysymys on niiden julkisen velan hoitamisesta.

8 artikla

Tässä direktiivissä säädetyt kiellot eivät koske kaupankäyntiä omilla osakkeilla takaisinosto-ohjelmien mukaisesti eikä rahoitusvälineen vakauttamista, jos kyseinen liiketoimi tapahtuu ►M1 ——————— ◄ hyväksyttyjen täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaisesti. ►M1 Nämä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 17 artiklan 2 a

▼B

kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen. ◄

9 artikla

Tätä direktiiviä sovelletaan rahoitusvälineisiin, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla vähintään yhdessä jäsenvaltiossa tai joiden osalta on tehty tällaisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskeva hakemus, riippumatta siitä, toteutetaanko itse liiketoimi kyseisillä markkinoilla.

Mitä 2, 3 ja 4 artiklassa säädetään, sovelletaan myös kaikkiin rahoitusvälineisiin, joita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla jäsenvaltiossa, mutta joiden arvo on sidoksissa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen.

Mitä 6 artiklan 1—3 kohdassa säädetään ei sovelleta liikkeeseenlaskijoihin, jotka eivät ole pyytäneet tai hyväksyneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi jonkin jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla.

10 artikla

Kunkin jäsenvaltion on sovellettava tässä direktiivissä säädettyjä kieltoja ja vaatimuksia:

a) sen alueella tai ulkopuolella tehtyihin liiketoimiin, jotka koskevat sen alueella sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuja rahoitusvälineitä tai rahoitusvälineitä, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi tällaisilla markkinoilla on haettu;

b) sen alueella tehtyihin liiketoimiin, jotka koskevat jossakin jäsenvaltiossa olevilla säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuja rahoitusvälineitä tai rahoitusvälineitä, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi tällaisilla markkinoilla on haettu.

11 artikla

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi ainoa hallintoviranomainen, jolla on toimivalta varmistaa, että tämän direktiivin mukaisesti hyväksyttyjä säännöksiä sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeusviranomaisten toimivaltaa.

Jäsenvaltioiden on perustettava markkinatoimijoiden kanssa tehokkaita neuvoa-antavia järjestelyjä ja menettelyjä, jotka koskevat mahdollisia muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Näihin järjestelyihin voi kuulua kuhunkin toimivaltaiseen viranomaiseen perustettavia neuvoa-antavia komiteoita, joissa olisi oltava edustettuina mahdollisimman hyvin eri markkinatoimijat, niin liikkeeseenlaskijat, rahoituspalvelujen tarjoajat kuin kuluttajat.

12 artikla

1. Toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava kaikki valvonta- ja tutkintavaltuudet, jotka ovat tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi. Se käyttää tällaisia valtuuksia

a) suoraan; tai

b) yhdessä muiden viranomaisten kanssa tai markkinoilla toimivien yritysten kanssa; tai

c) omalla vastuullaan antamalla valtuudet tällaisille viranomaisille tai markkinoilla toimiville yrityksille; taikka

d) saattamalla asian toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja valtuuksia käytetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja niihin kuuluu vähintään oikeus, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklan 7 kohdan soveltamista:

a) saada tutustua kaikkiin asiakirjoihin niiden muodosta riippumatta ja saada jäljennös niistä;

b) vaatia tietoja kaikilta henkilöiltä, myös niiltä, jotka osallistuvat toimeksiantojen lähettämiseen tai asianomaisten liiketoimien toteuttamiseen, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi;

c) tehdä tarkastuksia paikalla;

d) vaatia olemassa olevia tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä;

e) vaatia sellaisesta käytännöstä luopumista, joka on ristiriidassa tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten kanssa;

f) keskeyttää kaupankäynti kyseisillä rahoitusvälineillä;

g) vaatia omaisuuden jäädyttämistä ja/tai takavarikoimista;

h) vaatia ammattitoiminnan väliaikaista kieltämistä.

3. Tällä artiklalla ei rajoiteta salassapitovelvollisuutta koskevien kansallisten säännösten soveltamista.

13 artikla

Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisen viranomaisen tai sellaisten muiden viranomaisten tai markkinoilla toimivien yritysten palveluksessa, joille toimivaltainen viranomainen on siirtänyt valtuuksiaan, myös toimivaltaisen viranomaisen määräämiin tilintarkastajiin ja asiantuntijoihin. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa ilmaista toiselle henkilölle eikä viranomaiselle, ellei laissa toisin säädetä.

14 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jollei tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä noudateta, tästä vastuussa olevien henkilöiden suhteen voidaan niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti toteuttaa aiheellisia hallinnollisia toimenpiteitä tai määrätä hallinnollisia seuraamuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseiset toimenpiteet ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Komissio laatii 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti suuntaa-antavan luettelon 1 kohdassa tarkoitetuista hallinnollisista toimenpiteistä ja seuraamuksista.

3. Jäsenvaltioiden on määriteltävä seuraamukset, joita sovelletaan, jos 12 artiklassa tarkoitetussa tutkimuksessa kieltäydytään yhteistyöstä.

4. Jäsenvaltioiden on määrättävä, että toimivaltainen viranomainen voi julkistaa jokaisen toimenpiteen tai seuraamuksen, joka määrätään tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten rikkomisesta, jollei julkistaminen vaaranna vakavasti rahoitusmarkkinoita tai aiheuta kohtuutonta vahinkoa osapuolille.

15 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisen viranomaisen tekemiin päätöksiin voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa.

▼B

16 artikla

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä keskenään, kun se on heidän tehtäviensä suorittamiseksi tarpeen, käyttäen siihen kaikkia joko tässä direktiivissä tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä valtuuksiaan. Toimivaltaisten viranomaisten on avustettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia. Niiden on erityisesti vaihdettava tietoja ja harjoitettava yhteistyötä tutkintatoiminnassaan.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä välittömästi toimitettava 1 kohdassa tarkoitettua tarvetta varten tarvittavat tiedot. Tarvittaessa pyynnön saaneiden toimivaltaisten viranomaisten on välittömästi toteutettava tarvittavat toimenpiteet kerätäkseen pyydetyt tiedot. Jos pyynnön kohteena oleva toimivaltainen viranomainen ei pysty toimittamaan pyydettyjä tietoja välittömästi, sen on ilmoitettava pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle syyt tähän. Näin toimitettuja tietoja koskee salassapitovelvollisuus, jota sovelletaan tiedot vastaanottavien toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa oleviin tai aiemmin olleisiin henkilöihin.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat kieltäytyä toimittamasta pyydettyjä tietoja, jos:

— tietojen antaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen,

— pyynnön tarkoittamia toimia ja henkilöitä koskeva oikeudenkäynti on pantu vireille pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa,

— pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä tekoja koskeva lainvoimainen tuomio.

Tällöin niiden on ilmoitettava asiasta pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimitettava mahdollisimman yksityiskohtaisia tietoja kyseisestä oikeudenkäynnistä tai tuomiosta.

Toimivaltainen viranomainen, jonka tietojensaantipyyntöä ei täytetä kohtuullisessa ajassa tai jonka tietojensaantipyynnön täyttämisestä kieltäydytään, voi viedä täyttämättä jättämisen Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komiteaan, jossa asiasta keskustellaan nopeaan ja tehokkaaseen ratkaisuun pääsemiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 226 artiklan soveltamista.

Toimivaltaisilla viranomaisilla, jotka saavat 1 kohdan mukaisesti tietoja, on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan tässä direktiivissä tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseen sekä näiden tehtävien hoitoon nimenomaan liittyvän hallinto- tai tuomioistuinmenettelyn yhteydessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tuomioistuinmenettelyyn rikosasioissa liittyvien velvollisuuksien noudattamista. Tiedot antavan toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella tiedot vastaanottava viranomainen saa kuitenkin käyttää niitä muihinkin tarkoituksiin tai luovuttaa ne edelleen muiden valtioiden toimivaltaisille viranomaisille.

3. Jos toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut, että tämän direktiivin säännösten vastaisia tekoja harjoitetaan tai on harjoitettu toisen jäsenvaltion alueella tai että teot vaikuttavat toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevilla säännellyillä markkinoilla kaupattuihin rahoitusvälineisiin, sen on ilmoitettava tästä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman selkeällä tavalla. Toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Sen on ilmoitettava asiasta ilmoittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle lopputuloksesta ja mahdollisuuksien mukaisesti myös merkittävistä tapahtumista ennen tätä. Tällä kohdalla ei rajoiteta tiedot välittäneen toimivaltaisen viranomaisen valtuuksia. Eri jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, joilla on toimivalta 10 artiklassa tarkoitetuissa asioissa, kuulevat toisiaan ehdotetuista seurantatoimista.

▼B

4. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää, että toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen suorittaa alueellaan tutkimuksen.

Se voi lisäksi pyytää, että sen oman henkilöstön jäsen saa olla läsnä kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen henkilöstön suorittaessa tutkimusta.

Tutkimus tapahtuu kuitenkin koko ajan sen jäsenvaltion kokonaisvalvonnassa, jonka alueella se suoritetaan.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat kieltäytyä suorittamasta tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä tutkimusta tai sallimasta toisessa alakohdassa säädettyä toisen jäsenvaltion henkilöstön läsnäoloa sen henkilöstön suorittamien tutkimusten aikana, jos tällainen tutkimus voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen valtion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen taikka jos pyynnön tarkoittamia toimia ja henkilöitä koskeva oikeudenkäynti on pantu vireille pyynnön saaneessa valtiossa tai jos pyynnön saaneessa valtiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä tekoja koskeva lainvoimainen tuomio. Tällöin näiden viranomaisten on ilmoitettava pyynnön tehneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tästä asianmukaisesti antaen mahdollisimman tarkat tiedot kyseisestä oikeudenkäynnistä tai tuomiosta.

Toimivaltainen viranomainen, jonka pyyntöä tutkimuksen aloittamisesta tai oman henkilöstönsä läsnäolosta toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tutkimuksissa ei täytetä kohtuullisessa ajassa tai jonka pyynnön täyttämisestä kieltäydytään, voi viedä täyttämättä jättämisen Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komiteaan, jossa asiasta keskustellaan nopeaan ja tehokkaaseen ratkaisuun pääsemiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 226 artiklan määräysten soveltamista.

▼M1

5. Komissio hyväksyy 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen tässä artiklassa mainitussa tietojenvaihdossa ja rajat ylittävissä tarkastuksissa noudatettavia työmenetelmiä koskevat täytäntöönpanotoimenpiteet.

▼B

17 artikla

1. Komissiota avustaa päätöksellä (2001/528/EY) perustettu Euroopan arvopaperikomitea, jäljempänä ”komitea”.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännöt edellyttäen, että tämän menettelyn mukaisesti hyväksytyillä täytäntöönpanotoimenpiteillä ei muuteta tämän direktiivin olennaisia säännöksiä.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

▼M1

2 a. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1–4 kohtaa sekä 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

3. Komissio arvioi sille siirrettyä täytäntöönpanovaltaa koskevia säännöksiä ja antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen täytäntöönpanovallan toimivuudesta 31 päivään joulukuuta 2010 mennessä ja sen jälkeen vähintään kerran kolmessa vuodessa. Kertomuksessa tarkastellaan erityisesti, onko komission syytä esittää muutoksia tähän direktiiviin komissiolle siirretyn täytäntöönpanovallan asianmukaisen laajuuden varmistamiseksi. Muutoksen tarpeellisuutta koskevat johtopäätökset on perusteltava yksityiskohtaisesti. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa koskevien säännösten muuttamiseksi.

▼B

18 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 12 päivänä lokakuuta 2004. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

19 artikla

Mitä 11 artiklassa säädetään ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta laatia erillisiä oikeudellisia ja hallinnollisia järjestelyjä Euroopan merentakaisille alueille, joiden ulkosuhteista kyseinen jäsenvaltio on vastuussa.

20 artikla

Kumotaan direktiivi 89/592/ETY ja arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta 28 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/34/EY 68 artiklan 1 kohta ja 81 artiklan 1 kohta tämän direktiivin voimantulopäivästä ([1]).

21 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

22 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

([1]) EYVL L 184, 6.7.2001, s. 1.